

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Crisis Theologica

Cárdenas, Juan de

Sevilla, 1687

Cap. II. An prima opinio incurrat hanc damnationem?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-75689](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-75689)

venientiæ, ob quas Deus sic vol-
verit.

Lugo. 10. Septimus dicendi modus
est Ioannis de Lugo, qui disp. 12. sect.
5. num. 117. negat hanc necessita-
tem provenire ex sola lege Dei. Et
num. 110. docet, impossibilitatem
pervenienti ad iustificationem ab-
que Fide explicita Dei vt remunera-
toris, esse moralem ortam ex dif-
ficultate, quam habet homo post
peccatum diligendi Deum: excita-
tur autem ad id per spem retributio-
nis aeternæ.

Filguer 11. Octavus dicendi modus est
Emmanuelis de Filguera, qui in sua
Lucerna in expositione huius 22. pro-
positionis §. *Sed dicendum.* affirmat,
[Esse necessariam necessitate medi]i
Fidem explicitam Dei remunerato-
ris taliter, vt numquam possit sine
illa impij iustificatio contingere.]
quæ sunt formalia verba ipsius.
Deinde tamen in §. *Sed pro omnimo-*
da obijcit sibi casum, in quo alicui
Deus vt amabilis amore amicitia
proponeretur, nihil cogitans de
premio: circa quem inquiri potest,
an sic diligens Deum actu Charita-
tis, si moreretur, obtineret gloriam?
Et respondet in hæc verba: [Quod
in tali casu ille ad huc non obtine-
ret gloriam sine Fide remuneratoris:
nam talis Fides continetur in chari-
tate, tamquam in forma perfectiori,
& eminentiori. Quod optime ex-
plicatur in sententia gravium Theo-
logorum, imo plurium Thomista-
rum asserentium, quod licet pecca-
tum mortale non possit extra Sacra-
mentum remitti sine virtute poenit-
entia; tamen peccator auxilio, &
gratia Dei adiutus eliciens actum
charitatis, nihil de peccato cogitans,
præcepto poenitentia; satisfaceret, &
vere iustificaretur: nam charitas
tamquam forma eminentior, ac
perfectior poenitentia; virtutem vir-

tualiter continet. Perinde igitur cir-
ca Fidem explicitam remuneratoris
discurrendum erit.] Hæc Filguera.
Sed numquid Fides Dei vt remunera-
toris sic virtualiter contenta in ac-
tu charitatis, est Fides explicita; si
numquam præcessit formaliter Fides
explicita?

CAPVT II.

*An prima opinio incurrat hanc
damnationem?*

SUMMARIVM.

Prima opinio subiacet damnationi.
num. 12.

*Ex illatione, quam facit S. Paulus,
colligitur damnatio eius propositio-
nis.* num. 13.

Constat etiam ex Tridentino. num.
14.

*In nullo casu dat Deus auxilium ad
contritionem illi, qui non habet
Fidem Dei vt remuneratoris.* num.
16.

*Quid respondendum sit ad casum
metaphysicum Caramuelis.* n. 17. &
seqq.

12. **C** Enseo, primam opinionem,
quæ ponit, posse primam
iustificationem adulti fieri absque ac-
tualis Fide Dei vt remuneratoris, sub-
iacere huic damnationi. Ita Lum-
bier agens de censura Pontificia hu-
ius propositionis tom. 3. Sum. num.
1775., & Filguera in expositione hu-
ius propositionis:

13. Patet assertio primo: quia
testimonium D. Pauli ad Hebr. 11.
*Credere enim oportet, accedentem ad
Deum, quia est; & inquirentibus se
remunerator est;* intelligitur à Con-
cilijs, & Patribus cum omnimoda
universalitate, & sine illa limitatio-
ne.

*Lumb.
Filg.*

ne. Et quod ita intelligendum sit, ex contextu patet. Nam Paulus, ex eo quod Henoch placuit Deo, infert, Henoch habuisse Fidem; quia sine Fide impossibile est placere Deo. Et immediate subiungit Paulus verba relata, Vnde recte inferunt Theologi, eam propositionem in sensu vniuersalissimo intelligendam esse: quia alias non bene inferret Paulus, Henoch habuisse fidem, ex eo quod placuit Deo. Supposito ergo quod ea propositio habeat sensum vniuersalissimum, & vbi subiunxit Paulus, de quo genere Fidei loquatur, nempe de existentia Dei, etiam vt remuneratoris; constat, id totum sub vniuersalissimo sensu intelligendum esse. Vnde fit, optimo iure damnatam esse ab Innocentio XI. eam opinionem, quæ docet, in aliquibus casibus posse fieri primam iustificationem adulti absque Fide Dei vt remuneratoris. Nam cum ex Romanæ Cathedre oraculo constet, Fidem explicitam Dei vt remuneratoris necessariam esse necessitate medij, saltem ad primam iustificationem, credendum est requiri.

14. Patet secundo ex Concilio *Trident.* Tridentino multis in locis, & præcipue sess. 6. cap. 7. vbi sic statuit: *Hanc Fidem ante Baptismi Sacramentum ex Apostolorum traditione Catechumeni ab Ecclesia petunt, cum petunt Fidem, vitam æternam præstantem; quam sine spe, & charitate Fides præstare non potest.* Ex quibus concluditur, quod Fides, quæ est in Ecclesia, præstat vitam æternam, & quod illam non præstat sine spe vitæ æternæ: & quod, cum spes vitæ æternæ haberi non possit sine Fide explicita Dei vt remuneratoris; fit manifestum, quod hæc Fides explicita est medium necessarium ad consequendam vitam æternam. Et cum istæ propositiones Concilij vniuersales sint, constat merito damnari propositionem, quæ hanc vniuersalitatem excludit.

15. Patet tertio. Nulla enim est opinio, quæ doceat, non requiri saltem per se, & vt in plurimum Fides explicita Dei vt remuneratoris; omnes enim Authores propter testimonium D. Pauli dixerunt, saltem per se, & vt in plurimum hanc Fidem requiri necessitate medij. Et ideo hæc damnatio non cadit super aliam opinionem, quam eam, quæ dicit, posse in aliquo casu fieri primam iustificationem absque tali Fide explicita.

16. Ad primum argumentum ex prima opinione respondeo, si puer iam adultus in eo casu instruaturn tantum de supplicio æterno, & non de vita æterna, Deum non daturum auxilium supernaturale ad illam attritionem habendam, dum non haberit Fidem explicitam Dei vt remuneratoris; daturum autem alia auxilia, ad operandum taliter, vt dignus fiat, qui speciali Dei providentia instruaturn de remuneratione vitæ æternæ.

17. Ad secundum argumentum ex Caramuele negante, requiri necessitate medij Fidem explicitam Dei vt remuneratoris, imo & existentiam Dei; respondeo, casum esse metaphysicum, & in hac providentia, & ordine rerum impossibilem: nam vel ille puer iam adultus, post adquisitionem vsus rationis diuturno tempore vivit, vel brevi tempore, vel mediocri, scilicet nec diuturno, nec brevi. Si diuturno tempore vivit post vsus rationis, impossibile est, quod sine Fide, & cognitione Dei tanto tēpore seruetur absque peccato læthali.

18. Quod si post vsus rationis adquisitionem vivit brevissimo tempore, in quo non est mora temporis sufficiens vt instruaturn in rebus Fidei, neque vt labatur in peccatum, deficiente occasione, & materia; illud breve tempus computabiturn moraliter cum infantia, non amittens gratiam baptismalem. Et ita docuit P. Sua-

Suarez. disp. 12. sect. 2. num. 10. his verbis: [si adultus fuerit in infantia baptizatus, posteaque perveniat ad usum rationis, ac contingat brevi tempore vivere sine peccato mortali, & sine actu Fidei, salvabitur. Quia ad conservandam iustitiam. satis est non peccare mortaliter, etiam si Fides non exerceatur. Tunc autem licet ille, qui salvatur, sit adultus, non salvatur, ut ita dicam, tamquam adultus, sed tamquam infans: quia per medium commune infantibus salvatur: & postea in ordine ad salutem, vel contra illam, nihil tamquam adultus est operatus.] Sic Suarez. Et ex eo Lugo Card. disp. 12. de Fide sect. 1. num. 3.

Suar.
Lugo.

19. Si vero velis, illum esse superstitem mediocri tempore, nec diuturno, nec brevi; casus non occurret. Nam, ut postea dicam, quod Fides explicita Dei, etiam ut remuneratoris sit necessaria necessitate medij ad salutem hominis adulti, partim provenit ex providentia, & lege Dei sic statuentis salvare homines, partim ex ipsa natura, & conditione mediorum conducentium ad salutem. unde providente Deo non continget, quod ille adultus, qui non amisit gratiam baptismalem, non moriatur, nisi secundum hunc ordinem rerum.

CAPVT III.

An secunda opinio subiacea huic damnationi?

SYMMARIUM.

Duplex sensus secunda opinionis. num.

20.

Quomodo secunda opinio subiiciatur damnationi. n. 21.

In quo sensu non subiiciatur damnationi? n. 22.

Quid circa hoc censeant Patres Gra-

nado, & Suarez? num. 23.
Quomodo in secundo sensu ea opinio includat virtualiter Fidem Dei ut remuneratoris? n. 24.

An inde inferatur, quod satis sit habere semel in vita Fidem explicitam de Deo ut remuneratore? num. 25. & seqq.

An sufficiat ad iustificationem virtualis persistentia praesati actus Fidei? n. 28.

Admittitur virtualis persistentia eius actus Fidei, non ex eo quod extiterit, & non sit retractatus, sed ex eo quod virtualiter persistat in effectu. num. 29.

Quod requirantur ad iustificationem actus formales Fidei, & spei, videtur scrupulis obnoxium n. 30.

Exemplo Agricola explicatur continentia virtualis spei in actu penitentiae. n. 31. & seqq.

20. **S**ecunda opinio cap. i. relata dicebat, ad iustificationem in fidelis convertentis se ad Fidem esse mediū necessarium Fidem explicitam Dei ut remuneratoris; non vero ad iustificationem hominis Fidelis. Et quia haec secunda pars duplici modo potest intelligi, sub distinctione decidenda est quaestio. Et primo potest intelligi illa opinio, ita ut ille homo Fidelis, qui accedit ad iustificationem, numquam habuerit actum explicitum Dei ut remuneratoris, & consequenter numquam habuerit actum Spei vitae aeternae. Secundo potest intelligi ea opinio, ita ut Fidelis peccator, qui vult iustificari, aliquando habuerit aliquos actus spei de vita aeterna, & consequenter actus Fidei explicitae Dei ut remuneratoris, neque haesitaverit in Fide, neque in spe; doceatque ea opinio, tales actus Fidei, & spei persistere virtualiter; atque adeo iam adesse talem Fidem explicitam ad iustificationem

pecc-